

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНА РАДА ЖІНОК УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ» ІМЕНІ
Т. Г. ШЕВЧЕНКА ПРЯШІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ПРЯШЕВІ
(СЛОВАЧЧИНА)
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ПАВЛА ТИЧИНИ

**ПРОСОЦІАЛЬНА ОСОБИСТІТЬ У ГЕНДЕРНОМУ ВИМІРІ:
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ
приурочена до 140-річчя українського жіночого руху**

МАТЕРІАЛИ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
(М. УМАНЬ, 31 ТРАВНЯ 2024 Р.)

УМАНЬ
КОМПРИНТ
2024

УДК 316.61:305(06)

П85

Редакційна колегія:

Кравченко О. О., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коляда Н. М., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Войтовська А. І., доктор філософії, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рецензенти:

Кочубей Т. Д., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кулик М. О., голова Міжнародного благодійного фонду «Небайдужі»;

Каркач А. В., заступник голови ради з питань діяльності виконавчого органу, начальник управління соціального захисту населення Подільської районної ради у м. Полтава

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету соціальної та психологічної освіти*

*Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 16 від 29 травня 2024 року)*

Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 31 трав. 2024 р.); [редкол.: О. О. Кравченко, Н. М. Коляда, А. І. Войтовська ; рец.: Т. Д. Кочубей, М. О. Кулик, А. В. Каркач]; МОН України, Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пробл. виховання, Нац. Рада жінок України [та ін.]. – Умань : Компринт, 2024. – 256 с.

До збірника увійшли матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти» яка відбулася 31 травня 2024 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

УДК 316.61:305(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

Албул Ірина Володимирівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	9
Балдинюк Владлена Олександрівна, Балдинюк Олена Дмитрівна ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД В УМОВАХ ВІЙНИ.	11
Баліка Людмила Миколаївна ВАЖЛИВІСТЬ НЕФОРМАЛЬНИХ КУРСІВ ГЕНДЕРНОГО СПРЯМУВАННЯ ТА ПРАКТИКА ЇХ ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	13
Бойко Анна Іванівна, Росенко Світлана Олександрівна СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ.....	16
Бойко Ольга Миколаївна, Бурковська Мирослава Олександрівна АЛКОГОЛІЗМ ЯК СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ ДЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	19
Бойчук Юрій Степанович ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ: ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ.....	22
Василик Анатолій Ігорович НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ.....	24
Васьків Дмитро Юрійович МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	27
Вівчаренко Віктор Ігорович ОХОРОНА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВОЛОНТЕРІВ.....	29
Гасанова Лейла Ілгарівна РОЛЬ ВКЛЮЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ШКОЛАХ ПІД ЧАС КРИЗОВИХ ТРАВМАТИЧНИХ СИТУАЦІЙ СПРИЧИНЕНІ ВІЙНОЮ.....	31
Герєга Павло Миронович ПСИХОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ В ГЕНДЕРНІЙ ОСВІТІ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ.....	34
Гончар Інна Григорівна АРТ-ТЕРАПІЯ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	37
Грищенко Вікторія Сергіївна, Войтовська Алла Іванівна РОЛЬ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ У СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	39
Даньшин Микола Миколайович ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІДЕРСТВА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕНЕДЖЕРІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	42
Дубенко Аліна Володимирівна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ	45

В ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ СОЦІАЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ.....	
Дубосару Віолетта Анатоліївна ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК ОДНА З УМОВ ЕФЕКТИВНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	47
Душіль Роман Богданович ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	51
Дячинський Руслан Ігорович РЕКЛАМА У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА ФАКТОРИ ЇЇ ВПЛИВУ НА ПОВЕДІНКУ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ.....	55
Журавська Олена Володимирівна, Бредун Олена Іванівна ПРОБЛЕМА ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	57
Задорожна Олена Вікторівна, Залевська Людмила Миколаївна СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДОПОМОГА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	60
Зоріло Дар'я Максимівна, Ісаченко Вікторія Павлівна АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ РОДИН ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ЗОНІ АКТИВНИХ БОЙОВИХ ДІЙ.....	63
Іващук Мирослав Дмитрович СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ЧИННИКИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ.....	66
Ільчишин Андрій Ярославович ГЕНДЕР: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	69
Ісаченко Вікторія Павлівна, Зубицька Вікторія Олегівна СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	72
Кашуба Анатолій Анатолійович ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЗАСАДАХ ГЕНДЕРНОГО КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ.....	76
Керницький Олексій Богданович ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ТА ГЕНДЕРНА ДИСКРИМІНАЦІЯ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА.....	79
Кисла Оксана Федосіївна ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПОДОЛАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВТРАТ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	82
Кізюк Олена Юріївна ГЕНДЕРНИЙ ДИСПЛЕЙ ЯК ДЖЕРЕЛО Й РЕЗУЛЬТАТ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	85
Кіщук Віталій Ярославович РОЛЬ ВОЛОНТЕРІВ У ПОДОЛАННІ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ:	87

СУЧАСНИЙ ДОСВІД.....	
Климус Руслан Ярославович ДОТРИМАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПРИНЦИПУ ПІД ЧАС ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	90
Корчинський Андрій Григорович МОТИВАЦІЯ ТА ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	93
Корчинський Назарій Григорович ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	95
Коляда Наталія Миколаївна, Коляда Назарій Ігорович ІДЕЇ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ.....	98
Кравченко Оксана Олексіївна, Варивода Юлія Юріївна СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ, ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	103
Кравченко Оксана Олексіївна, Войтовська Алла Іванівна ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	109
Криворучко Інна Ігорівна, Тітова Любов Олександрівна ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТУ ОЧИМА ІНШИХ: SOVLIS – СИМУЛЯТОР КОЛЬОРОВОЇ СЛІПОТИ.....	112
Кривошеєнко Анжела Юріївна, Ісаченко Вікторія Павлівна ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА.....	115
Кузюк Михайло Григорович ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	119
Куриляк Олександр Олександрович ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ НЕЗАКОННОГО ПЕРЕПРАВЛЕННЯ ОСІБ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ.....	122
Левченко Наталія Володимирівна, Белоліпцев Віталій Анатолійович ВІДПОВІДАЛЬНЕ БАТЬКІВСТВО В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	127
Лисий Григорій Володимирович СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОШУКУ ІНФОРМАЦІЇ.....	129
Лунів Микола Романович ГЕНДЕРНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ БОРОТЬБИ З ГЕНДЕРНИМИ СТЕРЕОТИПАМИ.....	132
Лучик Володимир Вікторович ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС	134

ВІЙНИ.....	
Лютак Петро Михайлович МЕТОДИ ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА МОЛОДЬ.....	137
Макалус Дмитро Ігорович ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ ЮНАКІВ І ЮНОК В УМОВАХ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	139
Малишевська Ірина Анатоліївна ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ КРИЗОВОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	142
Мандзюк Ольга Сергіївна, Носко Юлія Миколаївна ЛОГОРИТМІКА В СИСТЕМІ РОБОТИ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	144
Матрос Ольга Олександрівна ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ.....	148
Миськів Ігор Володимирович ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ ПРИНЦИПУ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ, ЯК ЕФЕКТИВНОГО ІНСТРУМЕНТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКО- ДЕРЖАВНОЇ ЗБАЛАНСОВАНOSTІ УМОВ СУСПІЛЬНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	151
Моргай Лілія Анатоліївна ЯК СТАТИ ВОЛОНТЕРОМ В УКРАЇНІ 2024: ЩО ПОТРІБНО ДЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ.....	154
Мороз Тетяна Михайлівна СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	157
Московчук Людмила Миколаївна ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА ЗАСОБАМИ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ.....	161
Недошовенко Євгеній Анатолійович, Полехіна Вікторія Миколаївна СОЦІАЛЬНА РЕКЛАМА ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	164
Олійник Мар'ян Володимирович ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	168
Панченко Роман Васильович ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ЗОВНІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ З УКРАЇНИ ОСІБ У КРАЇНАХ ЄС.....	171
Петренко Інна Федорівна УПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	174

ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ СПІВПРАЦЮ З ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.....	
Петренко Оксана Борисівна, ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	177
Підвальна Юлія Василівна ВОЛОНТЕРСТВО, ЯК ШЛЯХ ДО ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДІ.....	180
Плотнікова Марія Федорівна НООСФЕРНА ОСВІТА ЯК БІОАДЕКВАТНА МЕТОДИКА ТА ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ.....	183
Подвійний Андрій Васильович ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	186
Покачалов Павло Миколайович ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОТИВУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	189
Полехіна Вікторія Миколаївна АКЦЕНТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ В УМОВАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....	191
Пустовіт Григорій Петрович ПРОСОЦІАЛЬНА ОСОБИСТІТЬ У ВЕКТОРАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	197
Ревнюк Наталія Іванівна, Албул Сергій Анатолійович КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ПРОСОЦІАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ...	199
Роєнко Світлана Олександрівна, Роєнко Олександр Олегович ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	202
Рудевич Дмитро Миколайович ОСВІТА ТА НАУКА ЯК ОСНОВА МЕХАНІЗМУ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ДИНАМІКИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	205
Сарнацька Аліна Валеріївна, Семигіна Тетяна Валеріївна ЦИФРОВА ПІДТРИМКА ДЛЯ ЖІНОК, ЯКІ ЗАЗНАЛИ НАСИЛЬСТВА З БОКУ ІНТИМНИХ ПАРТНЕРІВ.....	208
Сахарова Олена Миколаївна АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	211
Семигіна Тетяна Валеріївна ГЕНДЕР І РЕЗИЛІЄНТНІСТЬ: ОПЕРТЯ НА СИЛЬНІ СТОРОНИ КЛІЄНТІВ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	214
Сичова Вікторія Вікторівна, Вакуленко Світлана Миколаївна	216

ГЕНДЕРНИЙ ПІДХІД ДО РЕІНТЕГРАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	
Славатинський Юрій Ярославович ПІДВИЩЕННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ СЕРЕД УЧНІВ І СТУДЕНТІВ.....	220
Слозанська Ганна Іванівна, Скочко Максим Олександрович СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	222
Стельмашук Жанна Григорівна ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	225
Трухан Ігор Ярославович ТЕХНОЛОГІЇ ЕМОЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ УЧНІВ І СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	227
Федірко Петро Романович ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ НА УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ.....	230
Федоров Михайло Володимирович ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	233
Хижняк Лариса Михайлівна PR-ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРОСУВАННІ ПРОАКТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ГЕНДЕРНОМУ ВИМІРІ: ЗНАЧУЩІСТЬ І РОЛЬ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	236
Шевчук Оксана Миколаївна, Кравченко Владислава Андріївна ПРОФІЛАКТИКА АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.....	240
Шугалій Віталіна Олександрівна ГРА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ТА ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ У ПЕРШОКЛАСНИКІВ.....	242
Ціпан Тетяна Степанівна ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВОЛОНТЕРСЬКОГО ЦЕНТРУ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ.....	244
Яблончук Тарас Романович МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОСТІ ПРАВ І МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ У ПОБУДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ.....	248
Ярошенко Алла Анатоліївна, Семигіна Тетяна Валеріївна ТРАНСГЕНДЕРНА МОЛОДЬ У ФОКУСІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	251
Ящишин Руслан Ярославович РОЛЬ ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ: СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ.....	254

3. Refugees from Ukraine Still Cut Off from Reproductive Health Care Two Years into War | Center for Reproductive Rights. Center for Reproductive Rights. URL: <https://reproductiverights.org/ukraine-refugees-cut-off-reproductive-health-care-two-years-into-war/> (date of access: 09.05.2024).

4. Patterns of Gender-Based Violence in Conflict-Affected Ukraine: A Descriptive Analysis of Internally Displaced and Local Women Receiving Psychosocial Services / A. Capasso et al. Journal of Interpersonal Violence. 2021. P. 088626052110630. URL: <https://doi.org/10.1177/08862605211063009> (date of access: 09.05.2024).

**Петренко Інна Федорівна,
докторка філософії, старший викладач
кафедри теорії і методики виховання,
Рівненський державний гуманітарний університет**

**УПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ
В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЧЕРЕЗ СПІВПРАЦЮ З ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ**

Реалізація «Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року» можлива за умов цілеспрямованої системної освітньої діяльності, орієнтованої на створення гендерно чутливого освітнього середовища з рівними можливостями самореалізації особистості [3]. Упровадження гендерного підходу в освітній процес ЗВО створює умови для докорінної зміни усталених форм і методів, сприяє формуванню гендерної компетентності майбутніх фахівців, дає змогу розширити життєвий простір для розвитку індивідуальних здібностей юнаків і юнок.

Ефективність упровадження гендерного підходу є значно вищою, якщо це відбувається у співпраці з громадськими організаціями, позаяк у контексті формування демократичного суспільства в Україні така співпраця визначає можливості особистісного, громадянського та професійного вибору. Формами такої співпраці може бути організація різноманітних заходів на гендерну

тематику, проведення інформаційних кампаній з метою підвищення обізнаності науково-педагогічних працівників і здобувачів й ін.

В Рівненському державному гуманітарному університеті в межах діяльності Гендерного центру «Ми різні – ми рівні» Регіонального комплексного науково-методичного центру інноваційних виховних технологій освітнього процесу викладачами і здобувачами вищої освіти здійснюється активне співробітництво з громадськими організаціями, зокрема й з упровадження гендерного підходу в освітню практику. Проводяться спільні просвітницькі соціально-розвивальні проєктні ініціативи; систематично проводяться виставки студентських плакатів «Ні – насильству!», анонімне онлайн опитування «Усвідомлення проблем насильства», дружнє коло з елементами тренінгу «Скажемо насильству «Ні!»», семінар-практикум «Виховуємо хлопчика і дівчинку».

Важливим напрямом роботи є вдосконалення механізмів та каналів поширення інформації. До таких каналів і механізмів відносимо офіційні сайти університету, кафедр, соціальні мережі, зокрема сторінки факультетів і кафедри.

Здобувачі вищої освіти й науково-педагогічні працівники долучаються до роботи Всеукраїнської мережі гендерних центрів ЗВО і дослідницької спільноти, громадської експертної Ради з гендерних питань при МФО «Рівні можливості». Зокрема, професор О. Б. Петренко і доцент Л. М. Баліка взяли участь у проєкті Громадської організації Школа Рівних Можливостей «Вчимося себе захищати: готуємо амбасадорок змін» (травень – листопад 2023 р) [2].

В університеті проводяться систематичні зустрічі здобувачів вищої освіти з координаторами Центру підтримки громадських ініціатив «Чайка», на яких обговорюються питання про запобігання та протидію домашньому насильству й насильству за ознакою статі, забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків й протидії торгівлі людьми [1].

Громадська організація «Жінки в громаді» у співпраці зі Здолбунівською міською радою в межах проєкту «Жінки. Мир. Безпека»: відповіді на виклики

війни» 26 січня 2024 року провели Регіональний освітянський форум «Гендерна освіта в Україні: виклики та перспективи», на якому обговорювалися проблеми інтеграції гендерних підходів у систему освіти та популяризація гендерно збалансованого підходу в практику громадянського суспільства та місцевого самоврядування. У форумі взяли участь представники органів державної влади, місцевого самоврядування, депутати, викладачі та здобувачі закладів вищої освіти, керівники закладів освіти, громадські активісти.

Рівненський державний гуманітарний університет представляли О. Якута, старший викладач кафедри екології, географії та туризму, член громадської організації «Жінки в громаді»; І. Петренко, доктор філософії, старший викладач кафедри теорії і методики виховання, яка у панельній дискусії розповіла про інтеграцію гендерних підходів у систему освіти на основі власного досвіду викладання навчальної дисципліни «Гендерний підхід в освіті й вихованні» в РДГУ [4].

У межах співробітництва із Західним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції (Л. Пшебільська, О. Сальчук) проводяться бесіди та тренінги на актуальну тематику «Поведінка в молодіжному середовищі», «Протидія боулінгу», «Насильство в сім'ї» тощо.

Таким чином, співпраця ЗВО з громадськими організаціями сприяє упровадженню гендерного підходу в освітній процес, забезпечує виконання інформаційно-просвітницької та виховної функції, сприяючи гендерним перетворенням і формуючи в молодого покоління нові підходи й стандарти до усвідомлення проблем гендеру.

Список використаних джерел:

1. 16 днів проти насильства. *Педагогічний факультет*. URL: <https://www.facebook.com/share/p/no2vx27ZtZBnGBxe/> .
2. Амбасадорки європейських змін: результати спільних дій. URL: <https://gender-ua.org/ambasalorki-ievropejskikh-zmin-rezultati-spilnikh-dij>

3. Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації: Розпорядження кабінет міністрів України № 1163-р від 20 грудня 2022 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-vprovadzhenia-hendernoi-rivnosti-u-sferi-osvity-do-2030-roku-ta-zatverdzhennia-operatsiinoho-planu-zakhodiv-na-20222024-roky-z-ii-realizatsii-i201222-1163>

4. Регіональний освітянський форум «Гендерна освіта в Україні: виклики та перспективи». *Кафедра теорії і методики виховання*. URL: <https://www.facebook.com/share/p/9n9MLTp39uudfT27/>

**Петренко Оксана Борисівна,
докторка педагогічних наук, професорка,
завідувачка кафедри теорії і методики виховання,
Рівненський державний гуманітарний університет**

ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Реалізація Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та виконання операційного плану заходів на 2022-2024 роки передбачає забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидію будь-якій дискримінації у сфері освіти, для всіх учасниць/учасників освітнього процесу, на всіх рівнях освіти шляхом запровадження змін у структурно-організаційному та змістовно-процесуальному аспекті [2].

Це зумовлює необхідність здійснення гендерного виміру сучасної вищої освіти, який спрямований на формування у майбутніх фахівців навичок аналізу соціальної реальності й індивідуального досвіду чоловіків і жінок задля подолання наслідків несправедливої диференціації чоловічих і жіночих ролей та нерівності їхніх статусних позицій, позаяк сьогодні неможливо уявити людину з вищою освітою, яка не знайома з гендерними теоріями.

Гендерна освіта – одне з важливих завдань загальної програми побудови громадянського суспільства. Оволодіння основами гендерних знань відповідає